

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

HOMOSEXUALITEIT.

In het nummer van 25 Augustus staat een ingezonden stukje van collega D. G. WESSELINK over „Homosexueele tweelingen”. Daarin komt voor:

„Homosexualiteit is op wetenschappelijke gronden iets abnormaals en iets minderwaardigs. Homosexueele daden niet onzedelijk noemen is een misdaad, die men aan het geestelijk peil van heel een volk begaat. Het is aan den rechter om in voorkomende gevallen rekening te houden met verzachtende omstandigheden; onder deze moet de hermaphroditische gesteldheid van de persoon een voorname rol spelen.”

In het jaar 1934 schrijft dus een *arts* over homosexualiteit onder het motto: „minderwaardigheid; onzedelijkheid en „in de gevangenis met deze menschen”. Dat zoiets beweerd wordt door iemand, die veroverd is door dogmatische opvattingen, is begrijpelijk. Maar dat dergelijke woorden geschreven worden door een *arts*, wiens taak het moet zijn lijden en leed te genezen, of liefst te voorkomen, is toch wel verdrietig. Bedenklijk wordt het, waar WESSELINK zich beroept op „wetenschappelijke gronden”.

I. Waar staat geschreven, dat homosexualiteit gelijkwaardig is aan hermaphroditisme? Ten hoogste mag men beweren, dat homosexualiteit één van de vele vormen is van pseudo-hermaphroditisme.

II. In welk *wetenschappelijk* werk kan ik lezen, dat homosexualiteit „iets minderwaardigs” is? Bedoelt WESSELINK lichamelijk of geestelijk minderwaardig? Wanneer WESSELINK — evenals ik — talrijke homo-sexueelen heeft leeren kennen, dan zal hij hebben moeten ervaren, dat bij hen zeer vele hoogstaande personen te vinden zijn. Natuurlijk; er zijn minderwaardige, doch geldt dit niet eveneens voor de heterosexueelen?

III. Hoe komt WESSELINK aan de bewering, dat de homosexueel er in den regel in slagen zal zijn neigingen te beheerschen? Mijn ervaring leert mij, dat, met de grootst mogelijke inspanning, de allergrootste meerderheid het beoogde doel niet bereikt. Laat hij mij eens in kennis brengen met zijn „geslaagde” gevallen.

IV. Volkomen onwaar is, dat de homosexueelen dien strijd voeren, „omdat zij het toegeven aan hun driften terdege als iets onzedelijks aanvoelen”. Natuurlijk is bij een aantal een spijtgevoel aanwezig, dat zij „anders” zijn, doch de meesten verlangen niet van hun neigingen bevrijd te worden, ware het niet, dat het leed, hun door de maatschappij aangedaan, te moeilijk te dragen is.

V. WESSELINK vindt homosexueele daden onzedelijk. Ik houd er een andere maatstaf op na voor het begrip „zedelijk”. Voor mij is een daad niet onzedelijk, wanneer de belangen van anderen en van de gemeenschap niet geschaad worden. Een homosexueele daad tusschen twee geslachtsrijpen en met hun beider toestemming moge een lichamelijke aversie doen ontstaan, onzedelijk mag deze niet genoemd worden.

Wanneer aan deze eischen niet voldaan wordt, dan mag en moet de rechter ingrijpen. Dit geldt echter evenzeer voor de heterosexueelen als voor de homosexueelen.

Deze menschen mogen niet meer op de maatschappij worden losgelaten, al is het de vraag, of de gevangenis voor hen de geschiktste plaats is.

Het is dringend noodzakelijk, dat de oude veroordeeling van de behoorlijke homosexueelen plaats maakt voor een begrijpender houding. Zeer veel onnoodig leed kan daardoor voorkomen worden. Wie in dit opzicht achter de schermen kan kijken, komt sterk onder den indruk van de tragiek. De artsen kunnen daartoe in de eerste plaats medewerken.

Wie zich, als arts, vrij voelt van onwetenschappelijke dogmata, moet het als een roeping gevoelen, en als geneeskundige, en als mensch voor die frontverandering te strijden. Daarom is het stukje van WESSELINK zoo te betreuren. Het zet de klok weer terug en het is niet in overeenstemming met de humanistische opvattingen, welke men van den arts verwacht en verwachten mag.

Amsterdam, 27 Augustus 1934.

B. PREMSELA.

HOMOSEXUEELE TWEELINGEN.

WESSELINK is het niet eens met de slotalinea van mijn publicatie over de homosexualiteit. Uit zijn opmerkingen blijkt duidelijk, dat hij de homoseksueelen uit de practijk niet kent, hetgeen van hem, als vrouwenarts, ook niet te verwachten is.

In de eerste plaats een kleine rechtzetting. WESSELINK is het met mij eens, dat homosexualiteit op een verkeerden biologischen grondslag berust. Ik ben mij niet bewust, die onjuistheid ergens in mijn artikel te hebben geschreven.

WESSELINK spreekt over begrippen, die verschillende beteekenis hebben en door elkaar worden gebruikt. Wat is bijvoorbeeld abnormaal en minderwaardig? Abnormaal wordt genoemd iets, wat van de norm, dat is het meest voorkomende, afwijkt. WESSELINK bedoelt met abnormaal pathologisch, en in *deze* beteekenis kan ik WESSELINK niet volgen. Wel in eerstgenoemde, namelijk afwijkend van het meest voorkomende. Evenzoo heeft het woord minderwaardig verschillende beteekenissen, al naar gelang men het in medische of sociale beteekenis gebruikt is. Men kan uit WESSELINK's stuk moeilijk opmaken, welke beteekenis hij telkens precies bedoelt. En dan is het moeilijk dicussieeren. Ik beschouw het geheel uit medisch wetenschappelijk oogpunt en dan noem ik de homosexualiteit geen abnormaal (in den zin van pathologisch) en minderwaardig verschijnsel.

1. „Een man (vrouw), wiens (wier) geslachtsdrift uitgaat naar een man (vrouw), is onvoorwaardelijk een hermaphrodiet". Wat is een hermaphrodiet? Een hermaphrodiet is een persoon, die de geslachtsorganen van beide geslachten bezit, Zoo zijn er diersoorten met een physiologisch echt hermaphroditisme. Ieder individu bezit dan geslachtsklieren en afvoerwegen van beide geslachten, zoodat zelfbevruchting (bij lintwormen) of dan toch functie van hetzelfde individu nu eens als manlijk, dan weer als vrouwelijk wezen mogelijk is (regenwormen). Een homoseksueel is dus nooit een hermaphrodiet, want hij bezit hetzij manlijke, hetzij vrouwelijke geslachtsorganen. Hermaphroditisme zou men op zijn hoogst een vorm van pseudo-homosexualiteit kunnen noemen, daar toch het geslacht van de hermaphrodiet niet vaststaat en men dus elke geslachtelijke handeling van deze zoowel hetero- als homoseksueel kan noemen. De pseudohomosexualiteit valt echter geheel buiten mijn onderwerp, daar deze een geheel andere aetiologie heeft dan de homosexualiteit.

2. „Homosexualiteit is op wetenschappelijke gronden iets abnormaals en iets minderwaardigs." Hierboven besprak ik dit argument reeds. Hier komt het gebrek van practische ervaring bij WESSELINK te voorschijn. Ieder, die veel homoseksueelen in het dagelijksch leven ontmoet (*niet* op het spreekuur, want daar komen ze, omdat ze zich niet gezond voelen, of op last van de justitie), weet reeds daardoor, dat deze bewering absoluut onjuist is. Ik ben benieuwd die wetenschappelijke gronden te hooren, daar ik ze tot nu toe nergens in de literatuur heb gevonden.

3. „Des te grooter zal de innerlijke bevrediging en het gevoel van vrijheid zijn, als hij er in slaagt zijn neigingen te beheerschen." Vraag dit eens aan een heteroseksueel. Het antwoord zal ontkennend luiden, tenzij er andere, hoogere, bijvoorbeeld religieuse motieven zijn. Welnu, precies zoo bij een homoseksueel.

4. „Hij zal dan niet langer de slaaf zijn van de begeerten, waartegen zooveel homoseksueelen een zwaren strijd voeren." Hij *behoeft* niet de slaaf te zijn van zijn begeerten. Meent WESSELINK, evenals zoovele anderen, dat een homoseksueel iemand is, die op alle personen van zijn geslacht nu maar direct afvliegt om er homoseksueele handelingen mee te plegen? De homoseksueel in het algemeen zal, evenals de